

Ofte stilte spørsmål om læringsbrett

Fra og med skoleåret 2020-21 vil alle klasser på Voksen skole benytte læringsbrett som et av flere læremidler i undervisning og læringsarbeid.

I juni 20 fikk dere tilsendt nokså utfyllende informasjon om implementeringen. Her vil vi forsøke å svare på de mest stilte spørsmålene om læringsbrett. Dersom dere har spørsmål som ikke er besvart, kan dere stille dem til Voksen@ude.oslo.kommune.no.

Skolen legger stor vekt på godt nettvett som en del av undervisningen og vi har laget tydelige regler om forventet bruk. Se skolens IKT-reglement på skolens hjemmeside for ytterligere informasjon. God klasseledelse vil alltid være det mest sentrale for å skape et godt læringsmiljø. Vi ønsker at læringsbrettet skal brukes i alle fag der det kan bidra til et godt læringsutbytte.

Hva menes med digital skolehverdag?

Målet er å øke elevenes faglige og personlige utbytte av undervisningen, basert på mulighetene den teknologiske utviklingen åpner for. Elever og lærere er utstyrt med hvert sitt læringsbrett som tas i bruk som læremiddel i de situasjonene læreren vurderer at dette er mest hensiktsmessig for læring.

Hva menes med digital dannelse?

Skolen har, sammen med hjemmet, en viktig oppgave i å hjelpe til med å ruste barn til å bli kompetente mediebrukere. Å vokse opp i en digital tid, er ikke ensbetydende med god kompetanse i å bruke mediene hensiktsmessig. Å gi elever digital dannelse er ett av målene, og en viktig forutsetning når Voksen skole har valgt å implementere læringsbrett som ett av våre verktøy i undervisningen.

Digital dannelse innebærer å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser på en forsvarlig måte, og ha et bevisst forhold til personvern og etisk bruk av internett.

Vil elevene få tilstrekkelig opplæring i appene, slik at undervisningen blir effektiv?

Ja. Vi har satt av, og vil fortsatt sette av tid og ressurser til opplæring i appene samtidig som elevene jobber med fagstoff. Læringsteknologi er ikke alltid det foretrukne læremiddelet. Det vurderes fortløpende når læringsteknologi skal benyttes/ikke benyttes.

Hvordan får eleven brukerstøtte?

Brakerstøtte gis av lærerne, som eventuelt formidler behov videre til IKT-ansvarlig ved skolen. Utstyret skal til enhver tid fungere.

Hvordan skal deling foregå?

Vi deler filer mellom elev og lærer via Showbie. Showbie benyttes også til kommunikasjon mellom elev og lærer. Foresatte har egen foreldrebruker i Showbie, og har innsyn i informasjon/ukeplan og evt. porteføljemappen.

Hva med stråling?

Oslo kommune baserer seg på Statens strålevern sine anbefalinger.

Hvordan unngår vi for mye skjermtid?

På skolen vil det som før være varierte aktiviteter. Barna vil ikke bli sittende statisk foran en skjerm, slik vi voksne med «kontorjobb» ofte gjør. Vi har ikke til hensikt å bruke læringsbrett i all undervisning, kun der lærer mener at det er det best egnede pedagogiske verktøyet i det aktuelle emnet eller temaet det arbeides med. På hjemmebane må foresatte lage kjøreregler for hvor, når og hvordan andre digitale enheter kan brukes utover leksearbeidet. Kjørereglene må tilpasses den enkelte ut fra alder og personlighet.

Hva gjør vi hvis barnet har glemt koden til læringsbrettet

Det er viktig å ikke forsøke feil kode mange ganger. Læringsbrettet vil da bli deaktivert, og en gjenoppretting vil kunne føre til tap av alle data lagret lokalt på brettet. Eleven gir beskjed til kontaktlærer som videreformidler til IKT-ansvarlig som har tilgang til å fjerne koden. Dersom dette skjer mens brettet fortsatt har nettilgang, kan koden resettes. Når eleven går inn på læringsbrettet etter fjerning av koden, vil eleven få beskjed om å opprette ny kode. Elevens arbeider forsvinner ikke selv om koden settes på nytt på denne måten.

Hva skal vi gjøre hvis vi har deaktivert læringsbrettet?

Du må levere læringsbrettet til kontaktlærer som sørger for at det aktiveres igjen. Læringsbrettet må fysisk leveres inn for at det skal kunne reaktiveres.

Kan en koble læringsbrettet opp mot hjemmenettverk, og er dette sikkert?

Det er ønskelig at læringsbrettet kobles til hjemmenettverket. Mye av leksearbeidet kan skje uten nettilgang, men for å få levert lekser i appen Showbie, kreves nettilgang. Familier som ikke har tilgang til internett hjemme tar kontakt med skolen, slik at lærer kan opprette rutiner der eleven laster opp lekser i Showbie før og etter skoledagen. Tradisjonelle virus finnes ikke og er ikke mulig på læringsbrett. Begrensinger som er satt i hjemmenettverk vil også gjelde skolens læringsbrett når det er tilkoblet hjemmenettverket.

Skal læringsbrettet leveres etter 7. klasse, og hva med ferier?

Eleven får enheten til utlån, og den skal senest leveres tilbake ved avslutning av 7. klasse. Normalt vil enheten kunne være med hjem i de korte feriene, men samles alltid inn i sommerferier.

Vil nettbruken av elevenes læringsbrett overvåkes?

Nei, i utgangspunktet har vi begrenset oversikt. Gjennom administrasjonssystemet har skolen anledning til å se hvilket brett som er registrert på den enkelte eleven, og hvilke apper som er installert på hvert brett. Vi har ikke tilgang til elevens innhold i appene. Vi kan til en viss grad begrense hvilke funksjoner elever skal ha tilgang til, men vi ser ikke hva de faktisk gjør. Vi kan unntaksvis gjennom administrasjonssystemet styre elevens tilganger til bestemte nettsider og apper om dette blir nødvendig.

Har skolen filter?

All nettilgang i Oslo skolen er beskyttet av et nasjonalt filter som vedlikeholdes av Kripos. Tilsvarende filter benyttes også av de fleste internettleverandører i Norge. Dette filteret blokkerer bl.a. tilgang til innhold med seksuelle overgrep mot barn. Mer informasjon om dette filteret er tilgjengelig her <https://www.politi.no/rad/overgrep-mot-barn/internettfilter>.

Oslo skolen venter på tydeligere nasjonale føringer/retningslinjer før de beslutter om det skal etableres ytterligere løsninger for filtrering. Kompetansemiljøene i Norge har tradisjonelt vært skeptiske til bruk av filter, men nå har Kunnskapsdepartementet gitt Utdanningsdirektoratet (UDIR) i oppdrag å utarbeide nasjonale retningslinjer for barnehage- og skoleeiere om skjerming mot alvorlig skadelig innhold på digitale enheter. Oslo skolen er i dialog med direktoratet om det pågående arbeidet. Akkurat nå har Oslo skolen en pilot gående med et utvalg hvor læringsbrettene har aktivert et nettfiler.

Om dere ønsker å koble læringsbrettene til hjemmenettverket er det mulig å installere barnefilter i private nett (wifi) hjemme, men det er opp til den enkelte familie. I tillegg kan evt. også elevenes tilgang til private nett begrenses til visse perioder av dagen, for eksempel til tidspunkter hvor de foresatte er tilstede. Hvordan dette gjøres, vet internettleverandøren deres. (Det er mye informasjon om dette på internett.) Det er viktig at elevene er trygge på nett og at de vet hvordan de skal opptre på nettet. Dette er et felt vi tar på alvor og dette jobber vi med kontinuerlig. Vi følger med at elevene ikke bruker læringsbrettene på uønsket vis på skolen og vi har klare regler for hvor, når og hvordan læringsbrettene skal brukes.

Hvordan sjekker/hindrer dere uønsket innhold?

Når det gjelder de uheldige sidene av «ny» teknologi, og det åpne internettet, så er vi både forpliktet til, og ønsker å ruste elevene til å håndtere dette. Vi vet at mange unge får uheldige erfaringer, uavhengig av tilgjengelig teknologi på skolen, enten hjemme eller hos venner eller på andre måter. God tilgang på digitale enheter i skolen gir i så måte både muligheter og utfordringer. Det finnes potensielt tilgjengelig ulike former for filtrering som i større eller mindre grad kan skjerme uønsket innhold. Felles for de metoder som i praksis er tilgjengelige, er at de dels ikke virker etter hensikten, dels at de legger begrensninger på ønsket pedagogisk aktivitet, samtidig som man ved innføring av slike filtre løper den åpenbare risiko å (bevisst eller ubevisst) la filtre bli en "sovepute" og gi "falsk trygghet".

Kan vi foresatte aktivere restriksjoner på læringsbrettet når den er hjemme?

Se forrige spørsmål. Uansett filter eller ikke, anbefaler vi at man i samhandling med barna forholder seg til læringsbrett som om det ikke finnes filter.

Hvordan kontrolleres appene som blir brukt i skolen?

Apper blir foreslått av lærere og/eller fagpersoner. Foreslått app blir deretter undersøkt, risikovurdert og kontrollert mot behov for databehandlingsavtale med leverandør. Dette utføres av skolens og utdanningsetatens IKT-rådgivere. Etter godkjenning bestilles appen via et volumlisensieringsprogram.

Hvilke apper skal elevene bruke?

Voksen skole bruker i all hovedsak produksjonsapper. Pr 2020 har elevene tilgang til blant annet:

- Pages
- BookCreator
- iThoughts/Kidspiration
- Showbie

Hvordan installeres appene på læringsbrettene?

Appene installeres på læringsbrett via et program på læringsbrettet som heter "app-portalen". Elevene kan ikke laste ned apper, men bruke de som skolen har lagt tilgjengelig for klassen/eleven.

Kan elevens (betal-)apper også lastes ned til familiens iPad?

Nei, skolen betaler for hvert eksemplar av appene gjennom et volumlisensieringsprogram, og det er det enkelte læringsbrettet som er registrert i systemet.

Kan spill lastes ned på læringsbrettet?

Nei, elevene har kun tilgang til apper som skolen har gjort tilgjengelig.

Hvordan skal dere ivareta utviklingen av elevenes håndskrift, og gi dem nok skriveerfaring til å kunne skrive for hånd?

Læringsbrettet vil ikke erstatte håndskrift, elevene skal fortsatt jobbe med oppgaver som krever at de skriver for hånd.

Vil Lingdys være tilgjengelig på læringsbrettene for elever med lese- og skrivevansker?

Ja, de som har lisens på Lingdys fra hjelpemiddelsentralen kan få innstallert dette på læringsbrettet. Ta kontakt med skolen for hjelp.

Hvordan gjør vi det med AppleID - må elev/foresatte opprette konto?

Elevenes læringsbrett har ikke Appstore og derfor ikke mulighet til å tilknyttes AppleID. Elevene skal ikke legge inn en privat AppleID på skolens læringsbrett. UDE piloterer bruk av AppleID laget for utdanning («Managed AppleID»). Du kan lese mer her: <https://aktuelt.osloskolen.no/larerik-bruk-av-laringsteknologi/informasjonsikkerhet-og-personvern/administrert-apple-id-pa-nettbrett/>

Hvorfor er dere så strenge med passord og kode til læringsbrettet?

Læringsbrettet skal være elevens personlige læremiddel. Den skal ikke lånes ut til andre, dette gjelder også foresatte og søsken. Elevene har sitt skolearbeid her og foresattes Facebook eller lillebrors spill skal ikke ligge her. Et av elementene i digital dannelse er at elevene skal lære seg å verne om egen identitet. I det ligger også en bevissthet rundt at passord er personlig.

Hvordan vil skolen håndtere brudd på kjørereglene for bruk av læringsbrett?

Bruk av læringsbrett omfattes av ordinære ordensregler ved skolen, samt en egen avtale for læringsbrett. Dersom skolen får melding om brudd på reglene, for eksempel ved at elevene tar krenkende bilder av andre, vil denne saken bli behandlet på samme måte som annen krenkende atferd.

Har eleven/foresatte noe erstatningsansvar hvis læringsbrettet blir ødelagt?

Hvis det oppstår skade på brett, lader, kabler eller beskyttelse på grunn av svært uforsiktig bruk gjelder §7 i forskrift om reglement for orden og oppførsel i Osloskolen. Denne sier at eleven og/eller foresatte kan bli erstatningsansvarlige, på samme måte som for annet skolemateriell. Her har skolen laget en egen kontrakt som hver familie/elev undertegner på.

Skolen har et eget skademeldingsskjema som benyttes ved tap/skade. Se skolens hjemmeside.

Det kan være at man knuser skjermen, ønsker skolen å fikse dette eller ordner man det på egen hånd?

Skolen tar hånd om dette. Ta kontakt med kontaktlærer ved uhell. Skolen har et eget skademeldingsskjema som benyttes ved tap/skade.

Har eleven noe erstatningsansvar hvis læringsbrettet blir stjålet?

Dersom læringsbrettet blir stjålet, skal tyveriet politianmeldes og kopi av anmeldelse leveres skolen v/ rektor. Eleven har normalt ikke noe erstatningsansvar ved tyveri så lenge kopi av anmeldelsen er levert til skolen.

Det kan jo bli attraktivt for folk utenfra å komme seg inn på skolen når de vet at hver elev har et læringsbrett i sekken. Gjør skolen noe ekstra for å sikre seg mot tyveri?

Alle læringsbrettene som brukes i skolen er «DEP-enablet». Det vil si at de kun kan konfigureres og settes opp av Oslo kommune. Læringsbrettene vil derfor være verdiløse i bruk for andre. Oslo kommune har også mulighet til å spore lokasjonen til et læringsbrett som er meldt stjålet.

Hvordan skal læringsbrettet oppbevares for eksempel på vei til og fra skolen?

På vei til og fra skolen skal brettet oppbevares i sekken. Vær obs på vannflasker o.l., og sørg for at disse ikke lekker og at de ligger atskilt i egne lommer/plastposer.

Får eleven tastatur til læringsbrettet?

Nei. Elever som ønsker å benytte privat tastatur får lov til det.

Skal man merke læringsbrettet med navn?

Læringsbrettet kommer med et merke med brukeridentifikasjon og serienummer. Dette skal ikke fjernes. Det er ikke tillatt at eleven setter på klistermerker.

Når skal læringsbrettet lades?

Skolens læringsbrettet skal ha et fast sted for lading hjemme. Enhentene skal ikke lade om natten. Skolen forventer at enheten har minst 70% strøm ved skoledagens start. Læringsbrettet tar ikke skade av å «klattlades, og «trives best» mellom 20 % og 80 %.

Kan vi bytte deksel på læringsbrettet?

Dekselet som tilhører læringsbrettet skal aldri tas av. Dekselet eleven har fått utdelt er blant de beste på markedet, og er støv-, sprut og støtsikkert (innenfor visse grenser, så det skal uansett behandles med omhu).

Hva med sikkerhetskopiering og lagring i sky?

Elevene har tilgang til nærmest ubegrenset lagring i OneDrive. I tillegg vil mye av arbeidet leveres inn til lærer i oppgave-/vurderingsløsningen Showbie, noe som da også innebærer en ekstra sikkerhetskopii.

Hvordan sikrer dere at elevene ikke utsettes for reklame?

Reklame er et område vi har et bevisst forhold til. Elevene har fått installert apper til bruk, som ikke er reklamefinansierte. Vi benytter oss av filmer fra TV2 skole, Salaby, naturfag.no og lignende nettsteder som heller ikke viser reklame og de gangene vi viser en filmsnutt fra YouTube, kobler læreren læringsbrettet fra skjermen så lenge reklamen varer.

Hvor kan jeg lese forskning/litteratur om bruk av læringsbrett og læringsteknologi i undervisningen?

Det finnes mye litteratur på nettet. Under har vi plukket ut noen nyttige linker:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0360131517301112>

<https://www.statped.no/laringsressurs/teknologi-i-opplaringen/>

https://www.udir.no/globalassets/filer/veileder_hensiktsmessig_bruk_bm_lav.pdf

<https://utdanningsforskning.no/artikler/nar-papir-og-det-digitale-motes--hva-gjor-lareren-og-elevene/>

<https://www.udir.no/kvalitet-og-kompetanse/profesjonsfaglig-digital-kompetanse/>

Hvordan skal vi følge opp leksene?

Foresatte får en foreldrebruker hvor du kan logge deg inn i Showbie. Her finner du både leksemappe og ukeplan for eleven. Vi ønsker at dere setter dere ned sammen med eleven og ser over leksene før de leveres.

Hvordan kan vi begrense skjermbruk hjemme?

Skolen gjør elevene oppmerksomme på at det er dere foreldre som bestemmer hvor mye skjermtid/spilletid etc. det skal være på fritiden. Vi anbefaler at foresatte snakker med barna om hvilke regler som gjelder hjemme hos hver enkelt.

Om skjermbruk på læringsbrettet, ut over lekser og skolearbeid, blir et problem, ta kontakt med kontaktlærer. Vi vil da minne eleven på at det er foreldrene som bestemmer reglene for skjermbruk etter skoletid.

Kan læringsbrettet brukes på AKS?

Læringsbrettet skal som hovedregel ikke benyttes på AKS. Untakene er hvis eleven er på leksegruppe eller går på et digitalt kurs i f.eks. koding.

Må læringsbrettet være med hjem hver dag?

Skolen sender læringsbrettet hjem hver dag, da vi ønsker at elevene skal gjøre lekser på læringsbrettet og at all lading skal skje hjemme.

Hvordan evaluerer dere bruken av læringsbrett?

All undervisning vurderes kontinuerlig både av den enkelte lærer og på team. Sammen med ledelsen følges elevresultatene nøye og det er stort fokus på kvalitet i undervisningen. Det foregår for tiden mye forskning på bruk av læringsteknologi. Vi holder oss oppdatert og justerer praksis fortløpende.

Hvorfor må vi skrive en kontrakt?

Kontrakt må skrives for at alle elever og foresatte skal kjenne til hvilke regler som gjelder rundt bruk av læringsbrett. Kontrakten inneholder informasjon om hva som er levert ut av utstyr og foresattes erstatningsansvar etter Skadeerstatningsloven §1-2.

Kontrakten er en standardkontrakt for alle Osloskoler som har iPad 1:1.